EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 13.5.2015.
COM(2015) 273 final

Ieteikums

PADOMES IETEIKUMS

par Slovēnijas 2015. gada valsts reformu programmu

un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Slovēnijas 2015. gada stabilitātes programmu

Ieteikums

PADOMES IETEIKUMS

par Slovēnijas 2015. gada valsts reformu programmu

un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Slovēnijas 2015. gada stabilitātes programmu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 121. panta 2. punktu un 148. panta 4. punktu,

ņemot vērā Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 (1997. gada 7. jūlijs) par budžeta stāvokļa uzraudzības un ekonomikas politikas uzraudzības un koordinācijas stiprināšanu[1] un jo īpaši tās 5. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1176/2011 (2011. gada 16. novembris) par to, kā novērst un koriģēt makroekonomisko nelīdzsvarotību[2], un jo īpaši tās 6. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas ieteikumu[3],

ņemot vērā Eiropas Parlamenta rezolūcijas[4],

ņemot vērā Eiropadomes secinājumus,

ņemot vērā Nodarbinātības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas un finanšu komitejas atzinumu,

ņemot vērā Sociālās aizsardzības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas politikas komitejas atzinumu,

tā kā:

(1) Eiropadome 2010. gada 26. martā piekrita Komisijas priekšlikumam sākt jaunu izaugsmes un nodarbinātības stratēģiju – "Eiropa 2020" –, kam pamatā ir ciešāka ekonomikas politikas koordinācija, lielākoties pievēršot uzmanību galvenajām jomām, kurās jārīkojas, lai palielinātu Eiropas ilgtspējīgas izaugsmes potenciālu un konkurētspēju.

(2) Padome 2010. gada 13. jūlijā, pamatojoties uz Komisijas priekšlikumiem, pieņēma ieteikumu par dalībvalstu un Savienības vispārējām ekonomikas politikas pamatnostādnēm (2010.–2014. gads) un 2010. gada 21. oktobrī – lēmumu par

[1] OV L 209, 2.8.1997., 1. lpp.
[2] OV L 306, 23.11.2011., 25. lpp.
[3] COM (2015) 273.
[4] P8_TA(2015)0067, P8_TA(2015)0068, P8_TA(2015)0069

dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādnēm, kas kopā veido "integrētās pamatnostādnes". Dalībvalstis tika aicinātas ņemt vērā šīs integrētās pamatnostādnes ekonomikas un nodarbinātības politikā.

(3) Padome 2014. gada 8. jūlijā pieņēma ieteikumu par Slovēnijas 2014. gada valsts reformu programmu un sniedza atzinumu par Slovēnijas atjaunināto stabilitātes programmu 2014. gadam. Komisija 2014. gada 28. novembrī saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 473/2013[5] sniedza atzinumu par Slovēnijas budžeta plāna projektu 2015. gadam[6].

(4) Komisija 2014. gada 28. novembrī pieņēma Gada izaugsmes pētījumu[7], iezīmējot 2015. gada Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgada sākumu. Tajā pašā dienā Komisija, balstoties uz Regulu (ES) Nr. 1176/2011, pieņēma Brīdinājuma mehānisma ziņojumu[8], kurā tā noteica Slovēniju kā vienu no dalībvalstīm, par kurām tiks izstrādāts padziļināts pārskats.

(5) Eiropadome 2014. gada 18. decembrī apstiprināja prioritātes, lai palielinātu investīcijas, paātrinātu strukturālās reformas un īstenotu atbildīgu un izaugsmi veicinošu fiskālo konsolidāciju.

(6) Komisija 2015. gada 26. februārī publicēja savu 2015. gada ziņojumu par Slovēniju[9]. Ziņojumā par valsti bija izvērtēta virzība, kāda panākta, īstenojot konkrētajai valstij sniegtos ieteikumus, kuri tika pieņemti 2014. gada 8. jūlijā. Ziņojumā par Slovēniju iekļauti arī padziļinātā pārskata rezultāti saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1176/2011 5. pantu. Komisijas izvērtējumā secināts, ka Slovēnija saskaras ar makroekonomisko nelīdzsvarotību, kuras novēršanai nepieciešama izlēmīga politiska rīcība un īpaša uzraudzība. Patlaban notiek līdzsvarošana; izlēmīga politiskā rīcība un eksporta rādītāju un izaugsmes apstākļu uzlabošanās ir samazinājuši riskus salīdzinājumā ar pagājušo gadu, jo īpaši tos, kas saistīti ar ārējo ilgtspējību. Tomēr vāja korporatīvā pārvaldība, augsts valsts sektora īpašumtiesību īpatsvars, augsts uzņēmumu aizņemto līdzekļu īpatsvars un pieaugošs valsts parāds rada riskus finanšu stabilitātei un izaugsmei, un tam jāvelta īpaša uzmanība. Līdz ar to nelīdzsvarotība vairs nav uzskatāma par pārmērīgu, bet tai joprojām ir jāpievērš īpaša uzmanība.

(7) Slovēnija 2015. gada 30. aprīlī iesniedza savu 2015. gada valsts reformu programmu un 2015. gada stabilitātes programmu. Abas programmas izvērtētas vienlaikus, lai ņemtu vērā to savstarpējo saistību.

(8) Slovēnijai patlaban piemēro Stabilitātes un izaugsmes pakta korektīvo daļu. Savā 2015. gada stabilitātes programmā valdība plāno novērst pārmērīgo deficītu Padomes noteiktajā termiņā, t. i., līdz 2015. gadam, un sasniegt vidēja termiņa mērķi – līdzsvarotu budžeta stāvokli strukturālā izteiksmē – līdz 2020. gadam, t. i., vienu gadu pēc programmas darbības laika beigām. Valdība plāno pakāpeniski samazināt nominālo deficītu līdz 2,9 % no IKP 2015. gadā un līdz 0,9 % no IKP 2019. gadā. Saskaņā ar stabilitātes programmu sagaidāms, ka valsts sektora parāda attiecība pret IKP 2015. gadā sasniegs savu augstāko rādītāju, 81,6 %, un pēc tam sāks samazināties. Makroekonomikas scenārijs, uz kuru pamatojas šīs budžeta prognozes, ir ticams. Pamatojoties uz Komisijas 2015. gada pavasara prognozi, ir sagaidāma laikus īstenota un noturīga pārmērīgā deficīta novēršana līdz 2015. gadam.

---

5 OV L 140, 27.5.2013., 11. lpp.
6 C(2014) 8813 *final*.
7 COM (2014) 902.
8 COM (2014) 904.
9 SWD(2015) 43 *final*/2.

Vienlaikus fiskālie stimuli nesasniedz tādu apmēru, kādu ieteikusi Padome, balstoties uz strukturālo bilanci un veiktajiem diskrecionārajiem pasākumiem. Pieņemot, ka pārmērīgais deficīts tiks laikus novērsts, kā plānots, Slovēnijai no 2016. gada tiks piemērota pakta preventīvā daļa. Pasākumi plānoto deficīta mērķu atbalstam no 2016. gada nav izklāstīti pietiekami sīki. Tāpēc, ņemot vērā Komisijas 2015. gada pavasara prognozi, šķiet, ka pastāv būtiskas novirzes risks no prasītajām uz vidēja termiņa mērķi vērstām korekcijām 2016. gadā un būs nepieciešami turpmāki pasākumi. Pamatojoties uz stabilitātes programmas izvērtējumu un ņemot vērā Komisijas 2015. gada pavasara prognozi, Padome uzskata, ka pastāv risks, ka Slovēnija nespēs izpildīt Stabilitātes un izaugsmes pakta noteikumus. Attiecībā uz fiskālajiem noteikumiem parlaments 2013. gadā atbalstīja konstitucionālu pamatojumu noteikumam par vispārējās valdības budžeta strukturālu sabalansētību / pārpalikumu. Tomēr vēl ir jāpieņem nepieciešamie īstenošanas tiesību akti. Sagaidāms, ka Publisko finanšu likuma pārskatīšanas rezultātā tiks radīts vajadzīgais tiesiskais pamats saistībā ar Fiskālo noteikumu likuma pamatā esošajiem procesuālajiem jautājumiem.

(9) Slovēnija ir veikusi pasākumus, lai mazinātu spiedienu, kas ietekmē pensiju sistēmas ilgtspējību vidējā termiņā; tomēr, lai nodrošinātu sistēmas ilgtspējību pēc 2020. gada, vēl ir jāpielāgo galvenie parametri. 2013. gada pensiju reformai ir bijusi pozitīva ietekme, un sagaidāms, ka 2015. gada jūnijā tiks pieņemts tiesību akts, ar ko izveido demogrāfisko fondu. Tomēr, lai nodrošinātu pensiju ilgtspējību ilgtermiņā, būs nepieciešama turpmāka reforma. Nekāda virzība nav panākta attiecībā uz ilgtermiņa aprūpes sistēmas reformu. 2013. gada beigās valdība pieņēma ilgtermiņa aprūpes sistēmas reformu plānu, bet reformu īstenojošu tiesību aktu pieņemšana tika atlikta līdz 2015. gada beigām, lai vispirms varētu tikt pieņemti lēmumi par veselības apdrošināšanas reformu, tostarp par jautājumu attiecībā uz vispārējās veselības aprūpes un ilgtermiņa aprūpes finansējuma avotiem. Ar novecošanu saistītos ilgtermiņa aprūpes izdevumus iespējams ierobežot, mērķtiecīgi novirzot pabalstus tiem, kam tie visvairāk vajadzīgi, un pārejot no stacionāras aprūpes uz mājas aprūpi.

(10) 2015. gada janvārī tika noslēgts sociālais nolīgums, kurā noteikts, ka algu pieaugums publiskajā sektorā būs mazāks nekā privātajā sektorā. Šis nolīgums neattiecas uz minimālo algu sastāvu un indeksāciju. Pēdējā laika minimālās algas pieaugums ir bijis ierobežots, lai gan minimālā alga joprojām ir relatīvi augsta salīdzinājumā ar vidējo algu. 2013. gada darba tirgus reformas izvērtējums liecina, ka darba tirgus ierobežojumi ir samazinājušies, tomēr saglabājas strukturālas problēmas attiecībā uz ilgtermiņa nodarbinātību un mazkvalificētu un gados vecāku darbinieku zemajiem nodarbinātības rādītājiem. Slovēnija ir veikusi dažus pasākumus, lai risinātu prasmju neatbilstības problēmu, un līdz 2020. gadam ir plānots veikt daudzus citus pasākumus.

(11) Banku sektors 2014. gadā turpināja stabilizēties, veicot banku *Abanka* un *Banka Celje* rekapitalizāciju. 2015. gada janvārī tika pabeigts visaptverošs rīcības plāns bankām un iesniegts premjerministram. Slovēnijas Banka ir nodrošinājusi 2013. gada aktīvu kvalitātes pārbaudē atklāto nepilnību novēršanu un 2015. gada pirmajā ceturksnī atsāks pārbaudes uz vietas, lai pārliecinātos, vai bankas ir īstenojušas ieteikumus. Lielākās bankas ir reorganizējušas un stiprinājušas to struktūrvienību darbību, kuras nodarbojas ar parādsaistību apstrādi un pārstrukturēšanu. Tomēr banku sektora atveseļošanai ir nepieciešams uzlabot ilgtermiņa rentabilitāti un samazināt ienākumus nenesošus aizdevumus korporatīvajā sektorā. Ir izveidots gan korporatīvās pārstrukturēšanas ģenerālplāns, gan centralizēta korporatīvās

pārstrukturēšanas darba grupa. Atjaunot labvēlīgus nosacījumus privāto investīciju situācijas uzlabošanai palīdzētu aizņemto līdzekļu īpatsvara turpmāka samazināšana korporatīvajā sektorā, tostarp izmantojot Banku aktīvu pārvaldības uzņēmumu un pilnībā piemērojot jaunos tiesību aktus maksātnespējas jomā. Banku kreditēšanas darbību apjoms turpina samazināties, un galvenokārt tas ietekmē MVU. Sagaidāms, ka nesenās banku sektora rekapitalizācijas rezultāti pilnībā būs redzami tikai 2016. gadā. Ierobežotās banku kreditēšanas darbības un augstās procentu likmes mazina MVU finansēšanas iespējas. Lai gan noraidīto aizdevuma pieteikumu proporcionālā daļa pēdējo sešu gadu laikā ir samazinājusies, tādu MVU skaits, kuri ziņo par situācijas pasliktināšanos saistībā ar banku gatavību izsniegt aizdevumus, ir būtiski pieaudzis un ir viens no augstākajiem ES.

(12) Privatizācijas programmas īstenošana virzās uz priekšu, lai arī notiek kavēšanās. Pašlaik notiek piecu lielāko valsts banku pārstrukturēšana un divu mazāku vietējo banku likvidācija. Sabiedrība *Slovenian Sovereign Holding*, kas ir atbildīga par valsts aktīvu pārvaldību un atsavināšanu, tagad pilnībā darbojas. Slovēnijas parlamentam vēl ir jāapstiprina aktīvu pārvaldības stratēģijas projekts, un sagaidāms, ka pēc tam tiks paziņots vairāku mērķtiecīgi izraudzītu valsts īpašumā esošu aktīvu atsavināšanas grafiks. *Slovenian Sovereign Holding* 2014. gada decembrī pieņēma jaunu korporatīvās vadības kodeksu, un 2015. gada janvārī tika iecelta atbilstības uzraudzības amatpersona.

(13) Tiesu darba efektivitāte 2014. gadā turpināja uzlaboties, lai arī lēnākā tempā. Kaut arī ir panākta zināma virzība, samazinot pirmās instances tiesvedību ilgumu strīdīgās civillietās un komerclietās, tostarp lietās saskaņā ar maksātnespējas tiesību aktiem, tiesvedību ilgums un neiztiesāto lietu skaits joprojām ir ievērojams.

(14) Investīcijas neveicinoša darījumdarbības vide Slovēnijā ir galvenais faktors, ar ko skaidrojams zemais investīciju līmenis Slovēnijas uzņēmumos; lielais tiesību aktu un to grozījumu skaits apgrūtina uzņēmuma darbību un atbilstības nodrošināšanu vietējiem normatīvajiem aktiem. Reglamentēto profesiju skaits ir samazinājies no 323 līdz 242, tomēr tas joprojām ir augsts. Ir īstenoti apmēram 25 % pasākumu, kuri iekļauti Vienotajā dokumentā par administratīvā sloga samazināšanu. Konkurences aizsardzības aģentūrai tiek nodrošināta pietiekama budžeta autonomija un institucionālā neatkarība.

(15) Jaunā valdība atkārtoti apstiprināja savu apņemšanos cīnīties pret korupciju un 2015. gada janvārī pieņēma jaunu divu gadu programmu, kurā paredzēti 11 daudzgadu pasākumi. Zināms progress ir panākts attiecībā uz pārredzamību un pārskatatbildību. Patlaban notiek visaptverošas publiskā sektora reformas sagatavošanas darbi. Nekāda virzība nav notikusi saistībā ar darbības novērtēšanas un kvalitātes kontroles procedūrām.

(16) Eiropas pusgada ietvaros Komisija ir veikusi Slovēnijas ekonomikas politikas visaptverošu analīzi un publicējusi to 2015. gada ziņojumā par valsti. Komisija ir novērtējusi arī stabilitātes programmu un valsts reformu programmu, un iepriekšējos gados Slovēnijai adresēto ieteikumu īstenošanu. Tā ir ņēmusi vērā ne tikai to lietderību ilgtspējīgas fiskālās un sociālekonomiskās politikas izveidē Slovēnijā, bet arī to atbilstību ES noteikumiem un norādēm, ņemot vērā to, ka jānostiprina Eiropas Savienības vispārējā ekonomiskā pārvaldība, kas panākams, turpmākajos valsts lēmumos ievērojot ES līmeņa norādes. Ieteikumi saskaņā ar Eiropas pusgadu ir atspoguļoti turpmāk 1.–4. ieteikumā.

(17) Ņemot vērā Komisijas padziļināto pārskatu un šo izvērtējumu, Padome ir izskatījusi valsts reformu programmu un stabilitātes programmu. Ieteikumi saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1176/2011 6. pantu ir atspoguļoti turpmāk 1.–4. ieteikumā.

(18) Turklāt Eiropas pusgada ietvaros Komisija ir veikusi ekonomikas politikas izvērtējumu visai eurozonai. Pamatojoties uz šo izvērtējumu, Padome ir sagatavojusi konkrētus ieteikumus, kas ir adresēti dalībvalstīm, kuru valūta ir euro. Arī Slovēnijai būtu jānodrošina minēto ieteikumu pilnīga un savlaicīga īstenošana,

IESAKA Slovēnijai laikposmā no 2015. līdz 2016. gadam rīkoties šādi.

1. Nodrošināt pārmērīgā budžeta deficīta noturīgu novēršanu 2015. gadā un panākt fiskālo korekciju 0,6 % apmērā no IKP virzībā uz vidēja termiņa mērķi 2016. gadā. Pieņemt Fiskālo noteikumu likumu un pārskatīt Publisko finanšu likumu. Veicināt pensiju sistēmas ilgtermiņa reformu. Līdz 2015. gada beigām pieņemt veselības aprūpes un ilgtermiņa aprūpes reformu.

2. Konsultējoties ar sociālajiem partneriem un atbilstoši valstī pieņemtajai praksei pārskatīt minimālās algas noteikšanas mehānismu un jo īpaši pabalstu nozīmi, ņemot vērā ietekmi uz strādājošo nabadzību, darbvietu radīšanu un konkurētspēju. Palielināt mazkvalificētu un gados vecāku darbinieku nodarbinātības iespējas. Veikt pasākumus, lai risinātu ilgtermiņa bezdarba problēmu, un sniegt atbilstīgus stimulus darba dzīves pagarināšanai.

3. Pazemināt ienākumus nenesošo aizdevumu līmeni bankās, nosakot konkrētus mērķus. Uzlabot banku kredītriska uzraudzības spējas. Turpināt korporatīvo pārstrukturēšanu un uzturēt Banku aktīvu pārvaldības uzņēmuma spēcīgu korporatīvo pārvaldību. Veikt pasākumus, lai uzlabotu MVU un mikrouzņēmumu pieeju finansējumam. Pieņemt sabiedrības *Slovenian Sovereign Holding* stratēģiju ar aktīvu skaidru klasifikāciju, īstenot gada aktīvu pārvaldības plānu un piemērot darbības rezultātu kritērijus.

4. Nodrošināt, ka civilās tiesvedības sistēmas efektivitātes uzlabošanai pieņemtās reformas palīdz samazināt tiesvedību ilgumu.

Briselē,

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs